Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Cazacu Grigorii)
Dosarul nr. 3a-977/23 (2-22035492-02-3a-15082023)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

20 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela
Grefier Tăbîrță Victoria

Judecînd în şedinţă publică, cererile de apel declarate de ***Secrieru Sergiu*** și de ***Primarul General al municipiului Chișinău*** asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 aprilie 2023, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Secrieru Sergiu împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarul General al municipiului Chișinău, terț Pretura sectorului Ciocana, privind anularea dispoziției Viceprimarului municipiului Chișinău Ceban Ilie ***** din *****, restabilirea în funcție de Vicepretor al sectorului Ciocana, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă pentru perioada ***** pînă la data emiterii hotărîrii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 15.03.2022, avocatul Leșan Nicolae în interesele reclamantului Secrieru Sergiu s-a adresat cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarul General al municipiului Chișinău, terț Pretura sectorului Ciocana, prin care a solicitat anularea dispoziției Viceprimarului municipiului Chișinău Ceban Ilie ***** din *****, restabilirea în funcție de Vicepretor al sectorului Ciocana, încasarea salariului pentru absență forțată de la

muncă pentru perioada ***** pînă la data emiterii hotărîrii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat faptul că, prin dispoziţia ***** din ***** emisă de Primarul General al municipiului Chişinău, Sergiu Secrieru a fost revocat din funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana din data de *****.

Prin cererea prealabilă din 01 august 2020 adresată Primarului General al municipiului Chişinău a solicitat suspendarea executării dispoziţiei ***** din ***** şi abrogarea acesteia ca fiind emisă prematur şi ilegal.

Indică că prin răspunsul din ***** ***** s-a respins cererea prealabilă ca fiind una neîntemeiată, invocîndu-se că, dispoziţia a fost emisă în conformitate cu normele legale.

Indică reprezentantul reclamantului că, la data de 26 august 2020 a fost înaintată cerere de chemare în judecată prin care a solicitat anularea dispoziţiei ***** din ***** emisă de Primarul General al municipiului Chişinău de revocarea lui Sergiu Secrieru din funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana cu restabilirea în funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 21 aprilie 2021, s-a respins acţiunea.

Menționează că prin decizia Curţii de Apel Chişinău din ***** s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani) din 21 aprilie 2021, emisă în cauza de contencios administrativ la acţiunea înaintată de către Sergiu Secrieru împotriva Primarului General al mun. Chişinău şi Primăriei mun. Chişinău, persoane terţe, Pretura sectorului Ciocana, mun. Chişinău, Istrati Dorian şi Elena Triboi, cu privire la anularea dispoziţiei ***** din ***** cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana, mun. Chişinău, restabilirea în funcţie, încasarea salariului pentru absenţa forţată de la muncă, încasarea prejudiciului moral precum şi a cheltuielilor de judecată. S-a emis o nouă decizie prin care s-a admis parţial acţiunea înaintată de către Sergiu Secrieru. S-a anulat dispoziţia Primarului General al mun. Chişinău ***** din ***** cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcţia de vicepretor al Preturii sectorului Ciocana, mun. Chişinău. S-a restabilit Sergiu Secrieru, în funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana, mun. Chişinău. S-a încasat din contul Primăriei mun. Chişinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru, salariul pentri absenţa forţată de la muncă pentru perioada *****-*****, cu reţinerea impozitului obligatoriu. S-a declarat inadmisibilă pretenţia cu privire la încasarea din contul Primăriei mun. Chişinău, în beneficiul lui Sergiu Secrieru, a prejudiciului moral în cuantum de 3 (trei) salarii medii. În partea restabilirii lui Sergiu Secrieru, în funcţia de vicepretor al Preturii

sectorului Ciocana, mun. Chişinău şi încasarea din contul Primăriei mun. Chişinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru, a salariului în mărimea unui salariu mediu, decizia se execută imediat.

Afirmă că deşi, conform deciziei Curţii de Apel Chişinău din *****, s-a dispus în partea restabilirii lui Sergiu Secrieru, în funcţia de vicepretor al Preturii sectorului Ciocana, mun. Chişinău şi încasarea din contul Primăriei mun. Chişinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru, a salariului în mărimea unui salariu mediu, decizia se execută imediat, abia peste trei luni de zile, la data de *****, Viceprimarul municipiului Chişinău, Ilie Ceban a emis dispoziţia ***** prin care a dispus restabilirea lui Sergiu Secrieru în funcţia de Vicepretor al Preturii sect. Ciocana a municipiului Chişinău.

În acest context menţionează că, la data de ***** a fost restabilit în funcţia de Vicepretor al Preturii sect. Ciocana a municipiului Chişinău, ordinul fiindu-i adus la cunoştinţă la data de ***** ora 11.05.

Susține că tot la data de *****, pretorul sectorului Ciocana, Sinilga Şcolnic, prin demersul nr. *****a solicitat revocarea lui Sergiu Secrieru - imediat din funcţia de vicepretor, pentru motive ce nu presupun culpa.

Prin dispoziţia viceprimarului Ilie Ceban ***** din *****, Sergiu Secrieru a fost revocat din funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana din *****.

La data de 31 ianuarie 2022 dispoziţia viceprimarului Ilie Ceban ***** din ***** a fost contestată cu cerere prealabilă, prin care s-a solicitat dispunerea anulării ca fiind ilegal şi emis contrar prevederilor legale actul contestat- dispoziţia viceprimarului municipiului Chişinău, Ilie Ceban ***** din ***** cu restabilirea lui Secrieru Sergiu în funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana. Repararea prejudiciu moral în mărime de trei salarii medii.

Menționează reprezentantul reclamantului că deşi, prin acte judecătoreşti s-au constatat ilegalităţile admise de către Primăria mun. Chişinău la emiterea dispoziţiilor de revocarea lui Sergiu Secrieru din funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana, Viceprimarul Ilie Ceban în mod abuziv emite din nou dispoziţie de revocare din funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana.

Indică reprezentantul reclamantului că, în conformitate cu art. 16 Cod Procedură Civilă, hotărîrile, încheierile, ordonanţele şi deciziile judecătoreşti definitive, precum şi dispoziţiile, cererile, delegaţiile, citaţiile, alte adresări legale ale instanţei judecătoreşti, sînt obligatorii pentru toate autorităţile publice, asociaţiile obşteşti, persoanele oficiale, organizaţiile şi persoanele fizice şi se execută cu stricteţe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătoreşti, dispoziţiilor, cererilor, delegaţiilor, citaţiilor,

altor adresări legale, precum şi lipsa de consideraţie faţă de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod şi în alte legi. Astfel susține că în acest context, decizia Curţii de Apel Chişinău din ***** şi decizia Curţii de Apel Chişinău din 17 noiembrie 2021 urmează să producă efecte juridice şi să fie executate de către toate autorităţile, în speţă Primăria mun. Chişinău şi Pretura sectorului Ciocana or, abordarea de către autorităţile administrative a unei alte conduite decît cea prescrisă de lege reprezentă un exerciţiu arbitrar şi care urmează a fi contracarat în mod punitiv.

Indică reprezentantul reclamantului că în conformitate cu art. 16 alin. (1) Cod administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Potrivit art. 137 alin. (1) Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

În conformitate cu art. 23 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate public, încălcările comise în exerciţiul mandatului atrag răspunderea disciplinară, civilă, contravenţională sau penală în condiţiile legii. Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către persoana cu funcţie de demnitate publică a obligaţiilor, prerogativelor şi competenţelor sale, indiferent de prezenţa culpei, poate atrage după sine revocarea sau eliberarea din funcţie.

Temeiul şi cauzele revocării sau eliberării din funcţie din motive imputabile demnitarului se vor indica în actul administrativ corespunzător. În acest context reprezentantul reclamantului subliniază că, în dispoziţia ***** din *****, nu s-a indicat motivele de fapt ce au constituit temei de revocare a lui Sergiu Secrieru din funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana. Or, indicarea a notei pretorului sectorului Ciocana nr.*****din ***** şi enumerarea normelor de drept şi anume art. 4 din Legea nr. 199/2010 nu poate fi apreciată ca o motivarea corespunzătoare a soluţiei adoptate, care să corespundă principiului transparenţei.

Susține că revocarea din funcţie înainte de termen se face doar în caz de neexecutare sau executarea necorespunzătoare a obligaţiilor, prerogativelor şi competenţelor sale, precum şi în cazul în care nu sunt respectate prevederile privind încetarea incompatibilităţii, condiţii ce nu se atestă în speţă.

Menționează că prin dispoziţia ***** din ***** cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcţia de vicepretor al sectorului Ciocana, a fost emisă în lipsa iniţierii unei proceduri administrative, or, motivarea actelor administrative defavorabile trebuie să conţină obligatoriu o descriere succintă a procedurii

administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Susține că conform art. 89 alin.(1) Codul muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărîre a instanţei de judecată.

Potrivit art. 90 Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: a) plate obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă; b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiştilor, cheltuielile de judecată etc); c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului. Mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ţinând-se cont de aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

Menționează că art. 330 Codul muncii, prevede obligaţia angajatorului de a repara prejudiciul cauzat persoanei ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci. Angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci.

Respectiv, pentru absenţa forţată de la muncă, solicită încasarea din contul pîrîtului în beneficiul lui Sergiu Secrieru salariu pentru lipsa forţată de la serviciu începînd cu ziua de ***** pînă la data de emiterii hotărîrii judecătoreşti.

Totodată, luînd în consideraţie comportamentul Primarului municipiului Chişinău şi a Viceprimarului manifestată prin emiterea repetată a dispoziţiei de revocare din funcţie ***** din *****, a lui Sergiu Secrieru, astfel fiind discriminat în mod abuziv şi nejustificativ, precum şi îngrădit în mod ilegal dreptul la muncă garantat de legislaţie, solicită şi încasarea prejudiciului moral în mărime de 3 salarii medii.

În temeiul celor reţinute, solicită avocatul Leșan Nicolae în interesele reclamantului Secrieru Sergiu anularea dispoziției Viceprimarului municipiului Chișinău Ceban Ilie ***** din *****, restabilirea în funcție de Vicepretor al sectorului Ciocana, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă pentru perioada ***** pînă la data emiterii hotărîrii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

<u>Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 06 aprilie 2023, acțiunea în contencios administrativ depusă de către avocatul Leșan Nicolae în interesele reclamantului Secrieru Sergiu împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarul General al municipiului Chișinău, terț Pretura sectorului Ciocana, privind anularea dispoziției Viceprimarului municipiului Chișinău Ceban Ilie ** din *****, restabilirea în funcție de Vicepretor al sectorului Ciocana, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă pentru perioada ***** pînă la data emiterii hotărîrii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, a fost admisă parțial.***

S-a anulat dispoziția Viceprimarului municipiului Chișinău Ceban Ilie ** din *****, cu privire la revocarea lui Secrieru Sergiu din funcția de Vicepretor al sectorului Ciocana.***

S-a dispus restabilirea lui Secrieru Sergiu în funcția de Vicepretor al sectorului Ciocana.

S-a încasat din contul Primăriei municipiului Chișinău în beneficiul reclamantului Secrieru Sergiu salariul pentru absența forțată de la muncă, din data de ** pînă la data emiterii hotărîrii judecătorești.***

Hotărârea, în partea încasării unui salariu mediu pentru absența forțată de la muncă, se execută imediat.

Hotărârea, în partea restabilirii lui Secrieru Sergiu în funcția de Vicepretor al sectorului Ciocana, se execută imediat.

În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a apelului;</u>

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond în partea în care pretențiile sale au fost respinse, la 04 mai 2023, Secrieru Sergiu a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 aprilie 2023.

Deasemenea, manifestînd dezacordul cu hotărîrea instanței de fond, la 11 aprilie 2023, Primarul General al municipiului Chișinău a contestat-o cu apel.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz hotărîrea instanţei de fond a fost pronunţată public la 06 aprilie 2023, iar cererile de apel au fost depuse la 11 aprilie

2023 și respectiv 04 mai 2023, prin urmare Completul judiciar constată că, apelurile declarate au fost depuse în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost comunicată lui Secrieru Sergiu la data de 22 iunie 2023, iar motivarea apelului a fost depusă la 12 iulie 2023, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Totodată se reține că, hotărîrea integrală a fost comunicată Primarului General al municipiului Chișinău, la data de 22 iunie 2023, iar motivarea apelului a fost depusă la 06 iulie 2023, cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În susținerea apelului ***Sergiu Secrieru***, a indicat că, prin cererea de chemare în judecată a solicitat inclusiv și încasarea din contul Primăriei municipiuiui Chișinău prejudiciu moral în mărime de trei salarii medii.

Instanța de fond în vederea respingerii cererii de chemare în judecată, în această parte a reținut că: *„ prin urmare raportînd norma indicată supra și ținînd cont de faptul că reclamantul nu a probat cauzarea din partea pîrîtului a unor suferințe psihice sau lezarea unor alte drepturi nepatrimoniale ce urmează a fi compensate în bani, instanţa va respinge solicitarea privind încasarea prejudiciului moral.”*

În acest context, instanța de fond în vederea respingerii cerinței privind repararea prejudiciului moral a reținut prevederile art. 2036 alin. (1) Cod Civii al RM.

Astfel, potrivit art. 90 Codui muncii, în cazui restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în:

a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă;

b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor, cheltuielile de judecată etc);

c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului. Mărimea reparării

prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținând-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

În conformitate cu art. 329 Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta o obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o oltă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Art. 330 Codul muncii, prevede obligația angajatorului de a repara prejudiciul cauzat persoanei ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci. Angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci.

Prin urmare, atît legislația muncii, cît și jurisprudența reglementează obligația angajatorului la repararea prejudiciului moral în caz de privare ilegală de posibilitatea de a munci, care nu poate fi mai mic decît un salariu mediu lunar al salariatului, urmînd ca mărimea compensației să nu fie nici punitivă, nici vindicativă, scopul acestei compensații nefiind sancționarea persoanei responsabile.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește proba prejudiciului moral, constatînd că proba faptei ilicite este suficientă, urmînd ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele din urmînd să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvîrșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă

În cauzele Danev împotriva Bulgariei și Iovtchev împotriva Bulgariei, CtEDO a reținut în esență încălcarea convenției, după ce a considerat că abordarea formalistă a instanțelor naționale, care atribuiseră reclamantului obligația de a dovedi existența unui prejudiciu moral cauzat de fapta ilegală, prin dovezi susceptibile să confirme manifestări externe ale suferințelor lui fizice sau psihologice, avuseseră ca rezultat privarea reclamantului de despăgubirea pe care ar fi trebuit să o obțină (...).

Astfel menționează că, în speță apelantul/reclamant Secrieru Sergiu a fost

eliberat ilicit din funcția deținută și a fost privat de posibilitatea de a munci și cîștiga legal surse pentru existență, drept ce este apreciat de legislație ca fiind unul fundamental.

Totodată, la examinarea cerinței privind repararea prejudiciului moral, instanța de fond nu a luat în considerație și comportamentul Primarului municipiului Chișinău și a Viceprimarului manifestată prin emiterea repetată a dispoziției de revocare din funcție ***** din *****, a apelantului Sergiu Secrieru, astfel fiind discriminat în mod abuziv și nejustificativ, precum și îngrădit în mod ilegal dreptul la muncă garantat de legislație.

În acest context menționează apelantul că, a fost numit în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana la data de 21 ianuarie 2019, prin dispoziția Primarului General interimar al mun. Chișinău, însă efectiv a activat aproximativ cinci luni.

Or, în perioada *****, au fost emise trei dispoziții de eliberare/revocare din funcție, a lui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, dispoziții care au fost anulate de către instanța de judecată, prin decizia Curții de Apel Chișinău din *****, decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021 și hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 aprilie 2023.

Respectiv, apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, în concret eliberarea nelegitimă din serviciu a apelantului, precum și eliberarea/revocarea repetată din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, consider că prejudiciul moral în mărime de trei salarii medii reprezintă o satisfacție echitabilă pentru apelant/reclamant pentru suferințele morale suportate de către acesta.

Însă în speță, instanța de fond nu s-a expus asupra temeinicii cererii de chemare în judecată în partea pretenției privind repararea prejudiciului moral prin prisma prevederilor Codului Muncii, precum și asupra argumentelor invocate în cererea de chemare în judecată or, instanța este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cerere.

Astfel, consideră apelantul că, la acordarea compensației pentru prejudiciul moral cauzat prin concediere ilegală, instanța de fond a dat apreciere eronată circumstanțelor speței și nu a ținut cont de principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, precum și de natura dreptului lezat, în concret eliberarea nelegitimă din serviciu a apelantului/reclamant.

În lumina celor expuse supra solicită admiterea prezentului apel, declarat împotriva hotărîrii din 06 aprilie 2023, în partea în care a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Secrieru Sergiu, casarea actului judecătoresc

menționat, cu emiterea unei noi hotărîri privind admiterea cererii de chemare în judecată înaintată de Sergiu Secrieru privind încasarea prejudiciu moral în mărime de trei salarii medii și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea apelului, **Primarul General al municipiului Chișinău**, a indicat că, instanța de fond nu a cercetat pe deplin toate circumstanțele cauzei, nu a luat în considerație argumentele și probele prezentate de partea pârâtă și a concluzionat doar în baza argumentelor prezentate de partea reclamantă, astfel o consideră ca fiind una ilegală și neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi casată.

În fapt menționează că, la data de 15.03.2022, Secrieru Sergiu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului general al municipiului Chișinău privind anularea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău ***** din ***** cu privire la revocarea dlui Secrieru Sergiu din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, restabilirea reclamantului în funcția anterior deținută și obligarea Primarului general al mun. Chișinău să emită actul administrativ în acest sens, încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului material sub formă de despăgubire în mărimea salariului mediu pentru absență forțată de la muncă din data de ***** până la emiterea hotărârii judecătorești, încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în mărime de trei salarii medii și a cheltuielilor de judecată suportate.

În drept, conform art. 26 al Legii nr. 436 privind administrația publică locală, primarul este autoritatea reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local.

Potrivit art.32 alin.(l) al Legii nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, în exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ și individual.

Totodată, conform prevederilor stipulate în art. 15 alin.(1) pct.1) lit. b) din Legea nr.136 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chișinău, Primarul general exercită următoarele atribuții de bază în domeniul conducerii activității executive; numește, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu sau de muncă, în condițiile legii, cu personalul primăriei, pretorii, vicepretorii și secretarii preturilor de sector, conducătorii subdiviziunilor administrației publice municipale (direcții generale, direcții, servicii etc.), conducătorii de servicii publice, conducătorii instituțiilor publice municipale, conducătorii întreprinderilor municipale; stabilește atribuțiile de bază ale acestora; conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea profesională continuă.

Raportând dispozițiile legale citate supra la circumstanțele cauzei, conchide că actul administrativ anulat de către instanța de fond emană de la autoritatea investită

de lege cu competența de numire și eliberare din funcție a vicepretorului, astfel încât dispoziția contestată a fost emisă cu respectarea legislației și a competenței.

În opinia părții apelante, relevant prezentei spețe îl constituie calificarea juridică corectă a statutului pe care anterior l-a deținut reclamantul (intimat) și care îl revendică, astfel potrivit art.20 al Legii nr.136 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chișinău, (1)Pretorul este persoană cu funcție de demnitate publică, numit și eliberat din funcție de către primarul general, în condițiile Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. (2) Pretorul este reprezentant al primarului general în sector și se conduce în activitatea sa de legislația în vigoare, dispozițiile primarului general și regulamentul de organizare și funcționare a preturii. (3) Pretorul este asistat de către vicepretori, care sânt persoane cu funcții de demnitate publică, numiți și eliberați din funcție de către primarul general la propunerea pretorului.

Astfel, conform normei sus-citate, vicepretorul face parte din categoria persoanelor cu funcție de demnitate publică, iar în cele ce urmează regimul general al funcției de demnitate publică, statutul juridic al persoanei care ocupă această funcție, precum și alte raporturi ce decurg din exercitarea funcției de demnitate publică, continuă să fie reglementate de legea-cadru, Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Conform art.2 alin.(2) al Legii nr.199 din 16.07.2010, Funcția de demnitate publică este o funcție publică ce se ocupă prin mandat obținut direct, în urma alegerilor, sau indirect, prin numire în condițiile legii (3) Demnitarii sânt persoane care exercită funcții de demnitate publică în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative.

Constată că instanța de fond în mod neântemeiat a conchis asupra aspectului de nemotivare a actului administrativ, or la caz au fost respectate prevederile legislative în materia de motivare a actului (art.31, art.118 Cod Administrativ), ori, în preambulul dispoziției contestate sunt expuse temeiurile esențiale luate în considerare de către autoritatea publică pentru justificarea emiterii actului administrativ, fară a fi necesare aplicarea consecințelor pentru anularea acestuia. La fel, evidențiază că, reclamantul a fost audiat verbal, fapt confirmat prin motivele și argumentele prezentate de acesta în cererea de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art.22 alin. (1) al Legii nr. 199/2010, exercitarea mandatului încetează în caz de:

a) expirare a termenului, dacă mandatul nu este prelungit în modul stabilit de lege, sau înainte de termen;

b) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin

intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fară soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

c) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

d) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărîre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.

Totodată, normele legale sunt completate de art.20, alin (4) al Legii nr.136 din 17.06.2016 care prevede: încetarea înainte de termen a mandatului pretorului și vicepretorului are loc în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Conform Legii nr. 199/2010, art.6 (Ocuparea funcției de demnitate publică), alin.(3) în cazul în care ocuparea funcției de demnitate publică are loc prin numire, temeiul legal al apariției raportului de exercitare a funcției este actul de numire.

Potrivit acestei norme juridice, precum și la analiza subsecventă a legii organice în ansamblu, nu sunt indicate criterii de numire în funcție. Ceea ce încercă să scoată în evidență este că legea nu prevede anumite cerințe concrete de numire în funcție a demnitarului, precum nu prevede nici condiții exhaustive de eliberare din funcție, actul de revocare reprezentând un drept legal al primarului general, care decide modul în care activitatea autorității executive municipale este organizată.

Conform art. 4 din Legea nr. 199/2010 care evidențiază principiile ce reglementează exercitarea funcției de demnitate publică, acestea fiind principiul legalității, liberului consimțământ, transparenței, exemplului personal, responsabilității și al loialității. Astfel, lipsa încrederii autorității publice emitente în respectarea principiilor nominalizate de către reclamant (intimat), a oferit dreptul acestuia de eliberare din funcție prin prisma normelor indicate drept temei de revocare.

Potrivit art. 20 alin.(2) din Legea nr. 136 din 17.06.2016, prin prisma mandatului de reprezentant pe care vicepretorul îl exercită în sector, acesta urmează a-și îndeplini atribuțiile se serviciu prompt și eficient, în strică conformitate cu respectarea indicațiilor și dispozițiilor date de către primarul general.

Altfel spus, calitatea de reprezentare atribuită prin lege vicepretorului, instituie obligativitatea acestuia de a opera în activitatea sa prin promovarea la nivel de sector a voinței reale și practicilor implementate de către Primarul General,

reprezentarea, calificându-se ca fiind atribuția conferită prin lege de a acționa ca un exponent al primarului prin încredințarea în tot sau în parte a atribuțiilor de gestionare a sarcinilor stabilite de lege în limita unui sector.

Drept rezultat, fiind mandatat prin lege de a reprezenta, vicepretorul trebuie să respecte întocmai limitele mandatului de reprezentare și să asigure disponibilitatea executării atribuțiilor sale în considerarea indicațiilor, propunerilor parvenite din partea Primarului general.

Pe cale de consecință, legea prevede clar și concis, dreptul eliberării din funcție a demnitarului de către primar în temeiul actului administrativ al autorității care l-a numit în funcție chiar și în lipsa unor criterii de destituire din funcție.

Drept analogie, în privința lipsei temeiurilor expres prevăzute de lege pentru numirea/revocarea din funcție a unei persoane cu funcție de demnitate publică interven cu un exemplu. Raporturile de serviciu dintre autoritatea publică și funcționarul public sunt reglementate de Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Astfel, în privința încetării raporturilor de serviciu cu un funcționar public este prevăzut un capitol aparte, ce cuprinde art.61-65. Totodată, art.63 din lege prevede expres cazurile de încetare a raporturilor de serviciu cu un funcționar public prin eliberarea acestuia din funcția publică.

Pe de altă parte, art.4 alin.(3) din Legea precitată stipulează că prevederile prezentei legi nu se aplică persoanelor ce exercită funcții de demnitate publică, ceea ce încă o dată vine să susțină argumentele invocate mai sus, în așa fel încât actul de eliberare din funcție a demnitarului se caracterizează prin lipsa unor criterii de revocare expres prevăzute de lege, în coraport cu actul de eliberare din funcție a unui funcționar public sau a unui salariat, ceea ce este confundat de către reclamant, care urma să respecte întocmai și să se conformeze normelor legale care îi reglementa statutul deținut anterior. Actul de revocare exprimat este reglementat de o normă specială, și anume Legea nr. 199/2010.

Pe cale de consecință, evidențiază că actul de eliberare din funcție a demnitarului numit se caracterizează prin lipsa unor criterii de destituire expres prevăzute de lege, spre deosebire de actul de eliberare din funcție a funcționarului public. Astfel, deschiderea căilor de protecție a drepturilor de muncă ale demnitarului public în calitatea acestuia de subiect exponent al unui interes public deosebit nu echivalează, totuși, cu posibilitatea ignorării statutului de demnitar public, care în virtutea art. 22 alin. (3) Legea nr. 199/2010 sunt eliberate din funcție în lipsa unor criterii de destituire.

Or, eliberarea din funcție a reclamantului a constituit un drept discreționar al

autorității publice locale, care în virtutea împuternicii atribuite de lege, și-a exercitat dreptul discreționar.

Suplimentar, atrage atenția că instanța de fond nu sa expus asupra art. 7 din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, care prevede expres că mandatul demnitarului este de 4 ani, dacă un alt terrnen nu este stabilit prin Constituție sau prin legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar. În cazul în care termenul regulamentar de exercitare a mandatului expiră sau a expirat, iar succesorul de competență nu intră în exercitarea mandatului, demnitarul continuă să-și exercite mandatul până la ocuparea funcției de către succesorul de competență.

Astfel, dat fiind faptul că dl Secrieru Sergiu a fost numit în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana la ***** prin dispoziția *****, mandatul acestuia a expirat la data de 16 ianuarie 2023. În asemenea circumstanțe cerința reclamantului de restabilire la locul de muncă nu poate fi satisfacută/executată, inclusiv angajatorul nu poate fi obligat la achitarea salariului pentru perioada ce excede mandatul prevăzut de lege. Prin urmare instanța urma să dispună încetarea raportului de muncă a dlui Secrieru Sergiu din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana mun, Chișinău în legătură cu expirarea de drept a mandatuluii în data de 16.01.2023 (drept exemplu servește dispozitivul deciziei Curții de Apel nr.3a-1637/22 din 31.05.23).

Reieșind din pct. 21 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă nr. 9 din 22.12.2014, potrivit căruia dacă la soluționarea litigiilor de anulare a actului de concediere și repunerea în funcție a salariatului instanța va constata că a existat temei de desfacere a contractului individual de muncă, însă în actul de concediere motivele de concediere au fost formulate greșit, atunci instanța este în drept de a stabili formularea motivelor în conformitate cu legislația muncii, luând în considerare circumstanțele reale care au servit temei de concediere. Restabilirea în funcție a salariatului cu care a fost încheiat un contract individual de muncă pentru o perioadă determinată este posibilă numai în limitele temporale indicate în contract. Dacă la momentul pronunțării hotărârii, termenul de acțiune contractuală a expirat, instanța va dispune modificarea temeiului concedierii și modificarea înscrierii în cametul de muncă.

În conformitate cu prevederile art. 231-234, 240 Cod Administrativ solicită partea apelantă admiterea cererii de apel. Casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, mun. Chișinău din 06.04.2023 cu pronunțarea unei noi decizii

privind respingerea acțiunii înaintată de către Secrieru Sergiu ca neîntemeiată.

Argumentele participanților invocate în cadrul judecării apelului:

Apelantul Sergiu Secrieru -în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, ultimul fiind reprezentat de către avocatul Leșan Nicolae.

Reprezentantul apelantului, avocatul Leșan Nicolae, în ședința instanței de apel a susținut integral argumentele indicate în motivarea apelului, a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul părții apelante Primarul General al municipiului Chișinău, Corciumari Svetlana, în ședința instanței de apel a susținut argumentele indicate în motivarea apelului, a pledat pentru admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, mun. Chișinău din 06.04.2023 cu pronunțarea unei noi decizii privind respingerea integral a acțiunii înaintată de către Secrieru Sergiu ca neîntemeiată.

Terțul Pretura sectorului Ciocana, în şedinţa instanței de apel nu s-a prezentat din motive necunoscute, deşi a fost înştiinţat legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu a informat instanța de apel, nu a înaintat cerere de amînare a ședinței sau de examinare în lipsa sa, motiv din care, pornind de la reglementările art.231 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absenţa acestuia.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererile de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău conchide că apelurile declarate de Sergiu Secrieru și de Primarul General al municipiului Chișinău sunt neîntemeiate, motiv din care urmează a fi respinse cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 06 aprilie 2023, din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are*

dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligaţia instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, prin dispoziția Primarului General interimar al mun. Chișinău ***** din *****, Sergiu Secrieru a fost angajat în calitate de vicepretor al sectorului Ciocana, începînd cu data de 21.01.2019. (f.d.88)

Prin dispoziția ***** din ***** emisă de Primarul General al mun. Chișinău, a fost revocat din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana din data de *****.

La 26 august 2020, Sergiu Secrieru, a înaintat acțiune împotriva Primarului General al mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, cu privire la anularea dispoziției ***** din ***** cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, mun. Chișinău", restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 aprilie 2021, s-a respins acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.11.2021, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 21 aprilie 2021, și s-a emis o nouă decizie prin care acțiunea înaintată de către Sergiu Secrieru a fost admisă parțial.

S-a anulat dispoziția Primarului General al mun. Chișinău ***** din ***** „Cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al Preturii sectorului Ciocana, mun. Chișinău".

S-a restabilit, Sergiu Secrieru, în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, mun. Chișinău.

S-a încasat din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru, salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada *****-*****, cu reținerea impozitului obligatoriu.

S-a declarat inadmisibilă pretenția cu privire la încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău, în beneficiul lui Sergiu Secrieru, a prejudiciului moral în cuantum de 3 (trei) salarii medii.

În partea restabilirii lui Sergiu Secrieru, în funcția de vicepretor al Preturii sectorului Ciocana, mun. Chișinău și încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru, a salariului în mărimea unui salariu mediu, decizia se execută imediat. (f.d.9-27)

Prin dispoziția Viceprimarului mun. Chișinău, Ilie Ceban ***** din ***** s-a dispus în conformitate cu decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-819/2021 din 10.11.2021, restabilirea lui Secrieru Sergiu în funcția de Vicepretor al Preturii sect. Ciocana a mun. Chișinău (f.d. 28-29).

Ulterior, prin dispoziția Viceprimarului mun. Chișinău, Ilie Ceban ***** din ***** s-a dispus revocarea lui Secrieru Sergiu din funcția de Vicepretor al sect. Ciocana, din data de ***** (f.d. 30-31).

La data de 31.01.2022 reclamantul Secrieru Sergiu a depus cerere prealabilă către Primăria mun. Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău prin care a solicitat anularea dispoziției ***** din *****, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului moral în mărime de trei salarii medii (f.d. 32-34).

Un răspuns la cererea prealabilă din partea autorității publice pîrîte nu a primit, considerent din care, la 15.03.2022, Sergiu Secrieru a sesizat instanța de contencios administrative cu prezenta acțiune.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrative*

(1)Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

Reieșind din cerințele formulate, pornind de la reglementările art. 206 alin.(1) lit a) Cod administrativ rezultă că, acțiunea reclamantului este una în contestare.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel atestă că, dispoziția Viceprimarului municipiului Chișinău Ceban Ilie ***** din *****, cu privire la revocarea lui Secrieru Sergiu din funcția de Vicepretor al sectorului Ciocana - reprezintă un act administrative defavorabil reclamantului.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, urmează că, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul a respectat procedura prealabilă, solicitînd autorității publice pîrîte anularea dispoziției ***** din *****, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului moral în mărime de trei salarii medii (f.d. 32-34).

Ținînd cont că cererea prealabilă a fost depusă la 31.01.2022, data pînă la care urma a fi emis un răspuns la aceasta a expirat la 15.02.2022.

La materialele cauzei nu se atestă confirmarea emiterii deciziei cu privire la cererea prealabilă, ceea ce conform prevederilor art. 64 din Codul administrativ, se apreciază drept respingere a cererii prealabile depuse de Sergiu Secrieru în adresa autorității publice pârâte.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă ***sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia****;*

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Sergiu Secrieru la 15.03.2022, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra întrunirii condițiilor de admisibilitate a acțiunii.

<u>Referitor la fondul acțiunii.</u>

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii

prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

Completul judiciar reține că, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 06 aprilie 2023, acțiunea reclamantului a fost admisă parțial.

S-a anulat dispoziția Viceprimarului municipiului Chișinău Ceban Ilie ***** din *****, cu privire la revocarea lui Secrieru Sergiu din funcția de Vicepretor al sectorului Ciocana.

S-a dispus restabilirea lui Secrieru Sergiu în funcția de Vicepretor al sectorului Ciocana.

S-a încasat din contul Primăriei municipiului Chișinău în beneficiul reclamantului Secrieru Sergiu salariul pentru absența forțată de la muncă, din data de ***** pînă la data emiterii hotărîrii judecătorești.

Hotărârea, în partea încasării unui salariu mediu pentru absența forțată de la muncă, se execută imediat.

Hotărârea, în partea restabilirii lui Secrieru Sergiu în funcția de Vicepretor al sectorului Ciocana, se execută imediat.

În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Judecând cauza în ordine de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că soluția fondului este una corectă și legal întemeiată, urmînd a fi menținută, din considerentele ce vor fi expuse încontinuare.

Cu referire la pretenția cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, prin dispoziția Primarului General interimar al mun. Chișinău ***** din *****, Sergiu Secrieru a fost angajat în calitate de vice-pretor al sectorului Ciocana, începînd cu data de 21.01.2019. (f.d.88)

Prin dispoziția ***** din ***** emisă de Primarul General al mun. Chișinău, a fost revocat din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana din data de *****.

La 26 august 2020, Sergiu Secrieru, a înaintat acțiune împotriva Primarului General al mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, cu privire la anularea dispoziției ***** din ***** cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, mun. Chișinău", restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 aprilie 2021, s-a respins acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10.11.2021, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 21 aprilie 2021, și s-a emis o nouă decizie prin care acțiunea înaintată de către Sergiu Secrieru a fost admisă parțial.

S-a anulat dispoziția Primarului General al mun. Chișinău ***** din ***** „Cu privire la revocarea lui Sergiu Secrieru din funcția de vicepretor al Preturii sectorului Ciocana, mun. Chișinău".

S-a restabilit, Sergiu Secrieru, în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, mun. Chișinău.

S-a încasat din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru, salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada *****-*****, cu reținerea impozitului obligatoriu.

S-a declarat inadmisibilă pretenția cu privire la încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău, în beneficiul lui Sergiu Secrieru, a prejudiciului moral în cuantum de 3 (trei) salarii medii.

În partea restabilirii lui Sergiu Secrieru, în funcția de vicepretor al Preturii sectorului Ciocana, mun. Chișinău și încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Secrieru, a salariului în mărimea unui salariu mediu, decizia se execută imediat. (f.d.9-27)

Prin dispoziția Viceprimarului mun. Chișinău, Ilie Ceban ***** din ***** s-a dispus în conformitate cu decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-819/2021 din 10.11.2021, restabilirea lui Secrieru Sergiu în funcția de Vicepretor al Preturii sect. Ciocana a mun. Chișinău (f.d. 28-29).

Totodată la materialele cauzei a fost prezentat demersul nr. ***** din ***** al Pretorului sectorului Ciocana Municipiul Chișinău, dnei Sinilga Școlnic, în care ultima a menționat următoarele:

„ Prin restabilirea domnului Sergiu Secrieru în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, se afectează grav integritatea echipei a Primarului general și a pretorului de sector.

Dumnealui nu se bucură de încrederea subsemnatului și îl consider ca fiind o persoană impusă, cu care nu voi putea conlucra, ceea ce va crea blocaje grave în activitățile preturii Ciocana sau retragerea mea din funcția deținută.

Notez, conform art. 4 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, exercitarea funcției de demnitate publică se bazează pe principiile legalității, liberului consimțământ, transparenței, exemplului personal, responsabilității și al loialității.

În speță, subsemnata, în calitate de pretor, nu-mi pot exprima consimțământul pentru a lucra cu domnul Sergiu Secrieru, deoarece, chiar fară culpa doamnului, modul în care înțeleg eu lucrurile referitoare la gestionarea treburilor publice, dar și indicațiile și sarcinile Primarului general, diferă de modul în care le tratează domnul Secrieru.

Faptul că, între noi există divergențe de viziuni și abordări, respectiv lipsă de încredere, o confirmă însăși litigiul judecătoresc dintre administrația publică locală și domnul Secrieru, care a fost tranșat în folosul domnului Secrieru în alte circumstanțe decât lipsa/pierderea încrederii sau circumstanța legală de revocare „în lipsa culpei”.

De altfel, este de remarcat că chiar şi modul de numire/eliberare din funcție a vicepretorului (la propunerea pretorului, de către Primarul general), precum și statutul de demnitate publică confirmă că, lipsa de încredere în loialitatea vicepretorului, retragerea încrederii, lipsa unei propuneri valabile pentru numirea/menținerea vicepretorului doar confirmă că, domnului Sergiu Secrieru trebuie să se bucure de încrederea pretorului pe tot parcursul mandatului pentru a putea munci în echipă.

Dreptul de a veni cu propria echipă de vicepretori care să se bucure de încrederea totală a pretorului/de a o modifica pe parcursul mandatului, inclusiv pentru pierdere/lipsă de încredere, este unul garantat de Constituție și legislație, iar o abordare contrară doar poate crea blocajeși afecta implementarea politicilor manageriale.

*În lipsa unei încrederi din partea pretorului, **indiferent de culpa domnului Secrieru**, acesta poate fi revocat din funcție la propunerea pretorului, chiar până la expirarea contractului atât conform prevederilor art. 20 din Legea privind statutul mun. Chișinău, cât și art. 22 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, **indiferent de culpa domnului Secrieru**.*

Notez, scopul subsemnatului nu este de a pedepsi, or, persoanei nu i se afectează dreptul de a ocupa, în viitor, funcții publice și i se oferă garanții sociale cu ocazia eventualei revocări din funcție.

Scopul este de a nu admite blocaje instituționale, de a asigura eficiența gestionării treburilor publice, implementării politicilor Primarului general într-o echipă consolidată, în care subsemnatul, indirect și Primarul general să aibă încredere. Măsura propusă este formulată așa încât să limiteze la maximum orice efecte adverse în privința drepturilor domnului Secrieru și să asigure și interesul public.

Notez, o altă măsură nu poate fi propusă, inclusiv lipsei unor alternative posibile.

Urmare a celor expuse, întru a nu admite blocaje instituționale în cazul lipsei unei intervenții urgente, ***îmi exprim neîncrederea în raport cu domnul Sergiu Secrieru și solicit revocarea imediată a acestuia din funcția de vicepretor pentru motive ce nu presupun prezența culpei dumnealui****, în condițiile art. 20 alin. (3) și (4) din Legea privind statutul mun. Chișinău, cât și art. 4, 22 alin. (1) lit. a), alin. (3) și 23 alin. (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*."(f.d.55-56)

Drept urmare, prin dispoziția Viceprimarului mun. Chișinău, Ilie Ceban ***** din *****, **în temeiul demersului nr. ***** din ***** al Pretorului sectorului Ciocana Municipiul Chișinău, dnei Sinilga Școlnic**, prin care s-a propus revocarea din funcție de Vicepretor al sectorului Centru dlui Sergiu Secrieru, exprimând neîncrederea pentru motive ce nu presupun prezența culpei acestuia, luând în considerație poziția dlui Sergiu Secrieru în cadrul audierilor verbale organizate înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil, în conformitate cu prevederile art. 94 din Codul Administrativ al Republicii Moldova, art. 22 alin. (3) din Legea nr. 199/2010 „Cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică", art. 12 din Legea nr. 270/2018 „Privind sistemul unitar de salarizare în sector bugetar", Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, art. 29 alin. (2) și art. 32 din Legea nr. 436/2006 „Privind administrația publică locală", art. 15 alin. (1) pct. 1) lit. b), art. 16, alin. (3) și art. 20 alin. (3) - (4) din Legea nr. 136/2016 „Privind statutul Municipiului Chișinău", Dispoziției Primarului General al Municipiului Chișinău nr. 55 - dc din 20.01.2022 „Cu privire la deplasare în Federația Rusă, Sankt Petersburg", s-a dispus revocarea lui Secrieru Sergiu din funcția de Vicepretor al sect. Ciocana, din data de ***** (f.d. 30-31).

Prin acțiunea înaintată, reclamantul Secrieru Sergiu a invocat lipsa de temei în vederea revocării acestuia din funcție, considerent din care apreciază ca fiind ilegală dispoziția Viceprimarului mun. Chișinău, Ilie Ceban ***** din *****.

În vederea verificării legalității actului administrativ contestat în speță, Completul judiciar reține următoarele prevederi legale.

Conform art.16 alin.(1) și (2) din Cod administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

În conformitate cu art.18 din Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art.21 alin.(2) și (3) din Cod administrativ, exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decît în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Potrivit art.23 alin.(1) - (3) din Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Potrivit art. 29 alin. (2) din Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Primarul, în calitatea sa de autoritate publică locală executivă, exercită şi alte atribuţii prevăzute de legislaţia în vigoare sau încredinţate de consiliul local.

Conform art. 32 alin. (1) din Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, în exercitarea atribuţiilor sale, primarul emite dispoziţii cu caracter normativ şi individual.

Potrivit art. 15 alin. (1), pct. 1) lit. b), alin. (2) din Legea privind statutul municipiului Chişinău nr. 136 din 17.06.2016, Primarul general exercită următoarele atribuţii de bază: în domeniul conducerii activităţii executive: numeşte, modifică, suspendă şi încetează raporturile de serviciu sau de muncă, în condiţiile legii, cu personalul primăriei, pretorii, vicepretorii şi secretarii preturilor de sector, conducătorii subdiviziunilor administraţiei publice municipale (direcţii generale, direcţii, servicii etc.), conducătorii de servicii publice, conducătorii instituţiilor publice municipale, conducătorii întreprinderilor municipale; stabileşte atribuţiile de bază ale acestora; conduce şi controlează activitatea acestora, contribuie la formarea profesională continuă; (2) Primarul general, în calitatea sa

de autoritate publică executivă, exercită şi alte atribuţii prevăzute de legislaţia în vigoare sau delegate/încredinţate de consiliul municipal.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea privind statutul municipiului Chişinău nr. 136 din 17.06.2016, în exercitarea atribuţiilor sale, primarul general emite dispoziţii cu caracter normativ şi individual.

Potrivit art. 20 din Legea privind statutul municipiului Chişinău nr. 136 din 17.06.2016, (3) Pretorul este asistat de către vicepretori, care sînt persoane cu funcţii de demnitate publică, numiţi şi eliberaţi din funcţie de către primarul general la propunerea pretorului. (4) Încetarea înainte de termen a mandatului pretorului şi vicepretorului are loc în conformitate cu prevederile art.22 alin.(3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică.

Conform anexei Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, funcţia de vicepretor este una de demnitate publică.

Potrivit art. 6 alin. (1), (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, (1) Ocuparea funcţiei de demnitate publică are loc prin alegeri sau prin numire, în condiţiile legii. (3) În cazul în care ocuparea funcţiei de demnitate publică are loc prin numire, temeiul legal al apariţiei raportului de exercitare a funcţiei este actul de numire.

Conform art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, mandatul demnitarului este de 4 ani, dacă un alt termen nu este stabilit prin Constituţie sau prin legea specială ce reglementează activitatea de demnitar.

Potrivit art 22 alin. (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, în cazul demnitarului numit, încetarea înainte de termen a mandatului are loc prin revocarea sau, după caz, eliberarea din funcţie a demnitarului în temeiul actului administrativ al autorităţii care l-a numit în funcţie.

Potrivit art 23 alin.(1)- (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, (1) Demnitarul îşi exercită mandatul cu bună-credinţă. În cazul încălcării acestei prevederi, demnitarul poartă răspundere personală. (2) Încălcările comise în exerciţiul mandatului atrag răspunderea disciplinară, civilă, contravenţională sau penală în condiţiile legii. (3) Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către persoana cu funcţie de demnitate publică a obligaţiilor, prerogativelor şi competenţelor sale, indiferent de prezenţa culpei, poate atrage după sine revocarea sau eliberarea din funcţie.

Temeiul şi cauzele revocării sau eliberării din funcţie din motive imputabile demnitarului se vor indica în actul administrativ corespunzător.

Completul judiciar reține că, prin apelul înaintat partea apelantă Primarul General al municipiului Chișinău a indicat că, în cazul revocării lui Secrieru Sergiu din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana nu era necesar invocarea temeiului de drept, odată ce dreptul de a numi în această funcție este a primarului, corelativ acestuia îi aparține și dreptul de eliberare din funcție referindu-se în special la prevederea art.22 alin. (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, potrivit căruia: „în cazul demnitarului numit, încetarea înainte de termen a mandatului are loc prin revocarea sau, după caz, eliberarea din funcţie a demnitarului în temeiul actului administrativ al autorităţii care l-a numit în funcţie.”

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău va aprecia ca fiind neîntemeiate alegațiile Primarului General al municipiului Chișinău, or, din sensul prevederilor art.22 alin. (3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, rezultă că, demiterea/eliberarea din funcție a vicepretorului se face prin act administrativ. Astfel, este greșită abordarea pârâtului că, pentru aceasta este suficient invocarea temeiului conform art.22 alin. (3) al Legii nr.199 din 16.07.2010, fără careva temei material (de fond), ori, regula valabilității actului administrativ, stabilește contrariul.

Astfel, titlul III din codul administrativ, stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora.

Așa fiind unul din elementele de bază ale un act administrativ, este motivarea.

În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, *(1) Motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.*

(2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

(3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

În cauza dedusă judecății, Completul judiciar reține că, actul administrativ individual contestat a fost emis în lipsa inițierii unei proceduri administrative, or, motivarea actelor administrative defavorabile trebuie să conțină obligatoriu o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Totodată art.2 alin.(2) din Codul administrativ, stabilește că, anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Respectiv, deși, este un domeniu specific de activitate, care ar implica simetria juridică, actul administrativ emis în această activitate administrativă nu poate deroga de la condițiile pentru aceasta stabilite de codul administrativ. Ori, în caz contrar aplicând simetria juridică și fiind de ajunsă atribuția și dorința organului ce a emis actul de numire în funcție de demitere a celui numit, se riscă încălcarea drepturilor persoanei, care nu are nici o pârghie și rezultat al legitimei așteptări de exercitare a atribuțiilor pentru întreaga perioadă a mandatului. Fiind expus oricând la posibilitatea de a fi demis, fără să existe alte temeiuri de drept, faptice pentru aceasta, reducându-se doar la atribuția emitentului și dreptul de a acționa în așa mod.

Astfel, din conținutul dispoziției contestate se reține că acesta conține doar o enumerare a normelor de drept ce dă posibilitatea și confirmă atribuția primarului de a acționa în acest sens, fără să se indice temeiurile de fapt pentru aceasta. Iar, această circumstanță implică lipsa condiției de valabilitate a actului administrativ emis în așa mod și necesitatea aplicării sancțiunii juridice pentru aceasta. Deasemenea nu poate constitui motiv de revocare din funcție a reclamantului demersul nr. ***** din ***** al Pretorului sectorului Ciocana Municipiul Chișinău, dnei Sinilga Școlnic (la care s-a făcut referire în dispoziția contestată), în care ultima a menționat că Secrieru Sergiu nu se bucură de încrederea acesteia și îl

consideră ca fiind o persoană impusă, cu care nu va putea conlucra. Și că, aceasta, în calitate de pretor, nu-și poate exprima consimțământul pentru a lucra cu domnul Sergiu Secrieru, deoarece, chiar fară culpa doamnului, modul în care înțelege ea lucrurile referitoare la gestionarea treburilor publice, dar și indicațiile și sarcinile Primarului general, diferă de modul în care le tratează domnul Secrieru. Or, faptul că Pretorul sectorului Ciocana Municipiul Chișinău, dna Sinilga Școlnic nu are încredere în Secrieru Sergiu și că aceștea au viziuni diferite nu implică nepărat faptul că acesta urmează a fi revocat din funcția deținută.

În continuare, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține și prevederile art. 137 Cod administrativ, în conformitate cu care, *(1) În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Daca autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.*

Instanța de apel ține să menționeze că, discreţia este activitate, în temeiul şi limitele dreptului, a subiectului de drept împuternicit, care oferă posibilitatea alegerii a celei mai optime hotărâri pe un caz juridic.

Aplicarea discreţionară a dreptului este posibilă numai în condiţiile dispoziţiilor juridice alternative şi relativ determinate. Ea este condiţionată, de asemenea, de prezenţa mai multor factori obiectivi: normele dispozitive de drept, normele imperative de drept, care conţin sancţiuni alternative sau relativ determinate, noţiuni estimative, tabele (liste) juridice de tip închis sau deschis, lacune în lege şi drept, coliziuni în legislaţie.

Așadar, discreţia, în activitatea agentului de aplicare a dreptului, are temei juridic: ea este oferită de legislator sau dictată de unele defecte ale dreptului.

Echitatea este un principiu general (fundamental) al dreptului, pătrunzând în toate „etajele” sistemului de drept – de la o normă aparte până la sistemul de drept în întregime. De aceea, unul din scopurile de bază ale discreţiei este pronunţarea unei decizii echitabile, iar scopul final al ei este ca aceeaşi decizie optimă să corespundă principiilor în cea mai mare măsură principiilor legalităţii, oportunităţii şi echităţii.

În speța dedusă judecății, dreptul discreționar al autorității nu poate fi reținut, ori acest drept discreționar implică soluția/efectele actului administrativ, adică autoritatea poate să-l aleagă din mai multe soluții, dar nu implică dreptul de a acționa într-un anumit mod. Adică, emiterea actului contestat la caz, nu poate fi

reținut ca valabil prin prisma exercitării dreptului discreționar, ultimul aplicându-se referitor la identificarea unei soluții din mai multe date de lege, dar nu prin acționarea într-un anumit fel doar prin prisma deținerii atribuțiilor date și prin aplicarea simetriei juridice.

Respectiv, odată ce Codul administrativ stabilește elementele de conținut și formă a actului administrativ, aceasta implică obligativitatea întrunirii lor, iar în caz contrar se atestă existența circumstanțelor de anularea a actului administrativ.

Mai mult, art. 94 alin. (1) Cod administrativ, prevede că, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.

Instanța de apel deasemenea statuează că, decizia unei autorități publice trebuie să cuprindă, ca o garanție a caracterului echitabil al procedurilor administrative și al respectării drepturilor tuturor părților, inclusiv și dreptul de a fi prezent la procedura administrativă, cît și dreptul la apărare, motivele de fapt și de drept care au format convingerea autorității în cadrul procedurii administrative. Cu toate acestea motivele de fapt care au dus la formarea convingerii autorității la emiterea dispoziției contestate, lipsesc, de asemenea lipsește și temeiul de drept în baza căruia s-a dispus revocarea lui Secrieru Sergiu din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana.

Prin urmare, se atestă că Viceprimarul municipiului Chișinău Ceban Ilie, la emiterea dispoziției contestate în speță nu şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege, iar această încălcare se materializată prin faptul că actul administrativ contestat a fost emis cu încălcarea procedurii stabilite, ceea ce poartă un caracter neproporțional scopului urmărit, fapt ce denotă şi ilegalitatea lui în fond.

În lumina celor expuse, Completul judiciar conchide că instanța de fond absolut întemeiat a concluzionat asupra temeiniciei pretenției reclamantului cu privire la anularea actului administrativ contestat și a anulat dispoziția Viceprimarului municipiului Chișinău Ceban Ilie ***** din *****, cu privire la revocarea lui Secrieru Sergiu din funcția de Vicepretor al sectorului Ciocana.

Prin urmare, instanța de apel, reține că, consecințele anulării dispoziției cu privire la revocarea din funcție sunt restabilirea în funcția anterior ocupată cu aplicarea consecutivă a legislației muncii, art. 90 și art. 330 Codul muncii. Or, persoana cu demnitate publică, este persoana antrenată în raporturi speciale de muncă, iar în lipsa unor criterii strict determinate, ele beneficiază de drepturi și

garanții de muncă, ce decurg din normele generale ale legislației muncii și ținând cont de particularitățile contractelor administrative.

Aceeași concluzie derivă și din Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 22 iulie 2016, unde la pct. 62 al acesteia fiind indicat că persoanele cu demnitate publică sunt antrenate în raporturi speciale de muncă, ele beneficiază de drepturi și garanții speciale de muncă, ce decurg din normele generale ale legislației muncii și ținând cont de particularitățile contractelor administrative.

Mai mult, în dispozițiile art. 24 din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 privind statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, se menționează că dispozițiile prezentei Legi se completează cu prevederile legislației muncii, cu reglementările de drept comun civile, administrative, sau penale, după caz, în măsura în care nu contravin legilor ce reglementează activitatea persoanei cu funcție de demnitate publică.

În conformitate cu art. 89 alin. (1)-(2) din Codul muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărîre a instanţei de judecată.

La examinarea litigiului individual de muncă de către instanţa de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea şi să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanţa de judecată va solicita opinia consultativă a organului (organizatorului) sindical privind concedierea salariatului respectiv.

Potrivit art. 330 lit. b) din Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă.

În conformitate cu art. 90 alin. (1) - (3) Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă într-o mărime nu mai mică decît salariul mediu al salariatului pentru această perioadă; b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiştilor, cheltuielile de judecată etc.); c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului. Mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ţinându-se cont de

aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

Având în vedere prevederile normelor de drept menționate, instanța de apel consideră că în cazul stabilirii ilegalității revocării din funcție a lui Sergiu Secrieru, instanța de fond întemeiat a dispus restabilirea lui Secrieru Sergiu în funcție de Vicepretor al sectorului Ciocana, cu încasarea din contul Primăriei municipiului Chișinău în beneficiul reclamantului Secrieru Sergiu salariul pentru absența forțată de la muncă, din data de ***** pînă la data emiterii hotărîrii judecătorești.

În ce privește pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în cuantum de 3 (trei) salarii medii, completul specializat, relevă că pretenția data întemeiat a fost rerspinsă ca neîntemeiată. Or, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Obligaţia de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită partea vătămată, de aceea în cerere despre compensarea prejudiciului moral trebuie să indice de către cine, în ce circumstanţe şi în baza a căror acţiuni (inacţiuni) i-au fost cauzate suferinţele morale (psihice) sau fizice, prin care se manifestă acestea.

Astfel la determinarea mărimii compensaţiei pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în consideraţie atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferinţelor psihice sau fizice părţii vătămate, cât şi datele obiective care certifică acest fapt.

Prin urmare raportînd norma indicată supra și ținînd cont de faptul că reclamantul nu a probat cauzarea din partea pîrîtului a unor suferințe psihice sau lezarea unor alte drepturi nepatrimoniale ce urmează a fi compensate în bani, instanța de fond întemeiat a respins pretenția data ca fiind neîntemeiată, în acest sens devenind neîntemeiate alegațiile apelantului/reclamant expuse în motivarea apelului la capitolul dat.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către părțile apelante în cererile de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părților apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelanți poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D E C I D E :

Apelurile declarate de Secrieru Sergiu și de Primarul General al municipiului Chișinău, ***se resping.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 aprilie 2023.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul /semnat/ Mîra Ghenadie

Judecătorii /semnat/ Dașchevici Grigore

/semnat/ Bostan Angela